

14

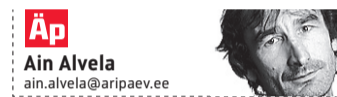
TÖÖSTUS

| tehnoloogia | materjalid | keskkond |

Rohelise energia võidukäigust

Tulevik Tootmine saab hoogu energeetika toel

Üleilmne alternatiivsete energiaallikate üha laialdasem kasutusele võtmine on jõudnud ka Eestisse, pakkudes mitmele siinsele tootmisettevõttele tööd ja teenistust.

Eesti firmadel on siiani tulnud tegemist teha ennekõike tuuleenergia projektidega, lähiajaks on märk maha pandud mitme uue mahuka tuulepargiarenduse käivitamiseks. Tähelepanuväärne on, et kuigi kõrge arengutasemega riikides majandus üldiselt langeb, pole see langus siiski märkimisväärselt räsitud nn alternatiivenergeetika projekte.

BLRT Grupi kommunikatsioonidirektori Anu Hallik-Jürgensteini sõnul on ettevõtte üks strateegilisi suundasid panustamine taastuenergeetikasse, sest selle osakaal maailmas kasvab jõudsalt.

Rohelisel energial kiire kasv

“Globaalse majandussurutise tingimustes ei ole taastuenergeetika sektoris märkimisväärsed kukkumised olnud,” teadis ta öelda. “Lepingutega on meil kaetud tuuleenergia, aga hoiame ennast kursis ka teiste suundadega nagu näiteks mereenergia.”

Praegu on BLRT Grupil tuuleenergia sektoris lepinguid umbes kahe miljardi krooni väärtuses.

“Valmimas on spetsiaallav WindLift1, mis hakkab Põhja-merre paigaldama ja hooldama meretuulikuid, sinna ehitatakse ka transformatorplatvormi, mis muundab tuuliku-

te toodetud energia sobivaks elektrivõrkudele.” Meretuulikutele ehitatakse veel kolmjalgadest vundamente, maismaatuulikutele ABB tellimisel võlle jms.

“Käimas on mitmeid läbirääkimisi uuteks lepinguteks,” rääkis Hallik-Jürgenstein. “Eesmärk on tootmisahela suurendamine ja oleme kaalunud võimalusi ise tuuleparkide rajamises osaleda.”

Tootmine peab olema tõhus

ABB Balti riikide juhi Bo Henrikssoni sõnul on energiatõhusus kahanevate ressursside tingimustes muutumas järjest olulisemaks ja paljusid valdkondi mõjutavaks.

“Energiatõhususe potentsiaal on hoomamatu, sest arendustöö energiatõhusate tehnoloogiate ja taastuenergia tootmise valdkonnas käib pidevalt,” tõdes Henriksson. “Energiatõhususe vajadus tekib mitmete tegurite seose tulemusena, millest ökoloogiliste põhjuste kõrval on üks olulisemaid nõudluse ja ressursside ebaühtlane paiknemine.”

Kui võtta aluseks SKP, on Henrikssoni sõnul Hiina majandus umbes neli korda väiksem kui USA majandus, kuid Hiina osakaal maailma energiatarbimises võrreldes USAga on vaid kaks korda väiksem.

“Hiina majandus on väiksem ka võrreldes Jaapaniga, kuid samas tarbivad hiinlased kaks korda rohkem elektrit kui jaapanlased,” ütles ta. “Siin ongi küsimus tõhususes – juba kümneprotsendiline langus hiinlaste elektritarbimises annab tohutu energiasäästu.”

Hendriksson kinnitas, et energia ebatõhusa kasutami-

► Addinoli Balti turu juht Meelis Orgla kinnitas, et firma näeb tuule-, päikese- ja biogaasienergeetika arengus ka õlitootajate uusi väljakutseid

sega seotud peamine mure – CO₂ emissioon – oli 2006. aastal 27,9 miljonit tonni, sektori tegevuse moodustas elektritootmine sellest 41%, tööstus 16%, erasektor, teenused, põllumajandus 12%, muu 8%.

Tuuleenergia jõuline areng

Sellise kolossaalse heitmekoguse juures tuleb eraldi rõhutada, et koguni 80% energiast läheb transpordi, tootmise, ülekande, jaotuse, tööstusprotsesside ja tööstustootmise käigus kaduma.

“Tänapäevased uued tehnoloogiad võimaldavad vähendada kadusid 20–30%,” märkis Henriksson. “Ainuüksi ABB toodetud sagedusmuundurid säästavad 130 miljonit megavatt-tunni elektrit aastas, mis vastab ligikaudu 32 miljoni kodumajapidamise iga-aastasele elektritarbimisele arenenud riikides,” selgitab ta. “See võimaldab vältida CO₂ emissiooni ligi 109 miljoni tonni võrra, mis on rohkem kui Soome aastane CO₂ emissioon.”

Praegu moodustab taastu-

matutel energiaallikatel põhinev energiatootmine 81,7% maailmas toodetavast energiast, taastuenergiast aga vaid 18,3%. Taastuenergiast panusest haarab lõviosa hüdroenergia (16%), ülejäänud tootmisliikide osakaal on marginaalne – biomass moodustab näiteks 1,3%, tuul 0,7%, geotermiline energia 0,3%.

Eestis on ABB üle 1100 töötajaga suurettevõtte. Elektrimasinate tehases töötab üle 400 töötaja, tööstuselektroonika tehases ligi 150 töötajat.

Mõlema tehase toodang läheb sajaprotsendiliselt ekspordiks, seetõttu võib vaid oletada, kas toodangust midagi Eestisse ka ringiga tagasi jõuab, kuid välistatud see pole.

“Eestis on taastuenergia kasutuselevõtt alles lapsekingades ning sõltub nii riigi energiapoliitikast kui erasektori investimisvalmidusest,” tunnistas Henriksson, lisades, et taastuenergia potentsiaal tundub olevat tohutu ja selle osakaalu suurenemises ei saa olla kaotajaid.

Parim valik voolikuid ja ühenduskomponente üle Eesti 24h 683 1150

ÄP TSITAAT

Ega ühiskonnas ettevõtjaid ju liiga palju tunnustata.

Erki Peegel, EASI turundus- ja kommunikatsiooniuksuse direktor, tänavust aasta ettevõtja konkursi tutvustades. Äripäev 11.06.2009

ÄP KUUPÄEV

14.08

► lõpetab PRIA toidutööstustelt põllumajandustoodetele ja mittepuiduliste metsasaadustele lisandväärtuse andmise investeeringutoetuse taotluste vastuvõtmise.

ÄP NUMBER

1100

► inimest leiab tööd ABB Eesti tootmisüksustes, mis peasjalikult on keskendunud tuulemotorite ja teiste energeetikalahenduste ning nende detailide valmistamisele.

saavad tootjad tööd

Foto: Mikko Mehilä

ning avaraid teenimisvõimalusi.

Õlitootja ootab rohelise energeetika projektide kiiret käivitumist

Õlitootja Addinol on tootearenduse põhiohju suunanud keskkonnasäästlike tehnoloogiate, alternatiivenergeetika ja rohelise energia projektidele, milles nähakse maailmajanduse põhilisi arenguid.

Ettevõtte Balti turu juhi Meelis Orgla sõnul hakkas Addinol juba kümme aastat tagasi Saksamaal välja töötama n-õ tuleviku määrdeaineid ja nüüdseks on need tegevused hakanud vilja kandma.

"Alternatiivsetest energiaallikatest on tuuleenergia suur tulevik ja seetõttu oleme välja töötanud tuulegeneraatorite spetsiaalsed reduktoriõlid," märkis ta.

Maailmakogemus on näidanud, et just reduktor on eluliselt tähtis tuulegeneraatori pideval käitamisel. "Enamasti on tuulegeneraatorite tööseisakud põhjustatud reduktori

rikkest," kinnitas Orgla. "Spetsiaalsete reduktoriõlidega on saavutatud tuulegeneraatorites väga häid tulemusi – pikevad olivahetusintervallid, purunemisi ja tööseisakuid on vähem, see aga omakorda aitab kokku hoida kulusid."

Teiseks rohelise energia suunaks firmas on biogaasi tootang.

"Kuna biogaas on "kapriisne" gaas – tooraine ehk põllumajanduslike jääkproduktide kvaliteet on väga kõikumine – peab õli suutma mootoris vastu pidada kõigile tootmise kõikumistele," rääkis Orgla. "Kui õli ei pea vastu, on tootjal kahjud suured ja kogu ettevõtmise võib jääda kahjumisse. Seega on biogaasi seadmetes tähtis just õli kvaliteet ja vastupidavus tooraine kvaliteedi kõikumistele."

Euroopas on Addinoli biogaasimootoriõlid kasutusel üle 700 biogaasijaamas ja gaa-

simootoriõlide aastane müügi kasv on 50%.

"Balti riikides teeb Addinol koostööd kuue suure biogaasijaamaga ja lähiajal tuleb neid veel juurde," kinnitas ta.

Kolmanda alternatiivenergeetika suunana käsitleb Orgla päikeseenergiat, kus spetsiaalsed termilised päikeseenergiajaamad toodavad soojust hoonete või vee konditsioneerimiseks.

"Sel teel toodetud soojust kasutatakse ka elektrienergia tootmiseks," märkis ta. "Päikeseenergia on Eestis vähese päikese tõttu küll visalt arenev suund, kuid ka päikesekollektoritele on siinsel turul saadaval uued spetsiaalsed tooted."

"Ootame, et ka Eestis käivituksid uued rohelise energia projektid senisest kiiremini, nii nagu need jõudsalt arenevad teistel suurtel turgudel," ütles ta. Ketlin Priilinn

ÄP TSITAAT

Eestis on taastuvenergia kasutuselevõtt alles lapsekingades.

Bo Henriksson, ABB Balti turu juht

ÄP NUMBER

41%

► moodustas 2006. aastal elektritootmine kogu maailma CO₂ emissioonist, tööstuse osaks jäi "vaid" 16%.

ÄP KOMMENTAAR

Alternatiivenergiat toodetakse Eestis realselt juba praegu, kuid lähiaastatel peaks selle osakaal suureneva. Tuulikute võimsus on viimase kümne aastaga kasvanud, iga aastaga umbes 5–30%.

Tuulikuparkide puhul annab üldhehitus väga palju tööd kohalikele – vundamendid, algjaamad, elektriliinide tööd jne. Tuulikud ise on küll kompleksel kujul imporditud, kuid sisaldavad komponente, mida valmistavad ka mitmed Eesti metalliettevõtted.

Eesti ettevõtted saavad alternatiivenergeetikast juba praegu kasu, tulevikus kindlasti tunduvalt rohkem.

Martin Kruus, OÜ Nelja Energia juhatuse esimees

Puiduturg Nõudlus üha väheneb Kriis tõmbab Hiinas puiduärile pidurit

Eelmise aasta neljandas kvartalis Hiinas toimunud saepalgi hinnalangus oli esmakordne pärast kolmeaastast tõusu perioodi.

Hinnalanguse tingis vähenenud nõudlus puidu, puitplaatide ja paberitoodangu järele nii kodu- kui eksporditurgudel, kirjutas Wood Resource Quaterly.

Metsatööstuse tootang Hiinas vähenes eelmise

aasta lõpus seetõttu, et vähenes nõudlus selle järele nii koduturul kui eksporditurgudel. Okaspuu palkide impordimaht langes taas. Tegemist on kuuenda järjestikuse kvartaliga, mida iseloomustab langus.

Okaspalki imporditi eelmise aasta viimases kvartali 4,2 miljonit m³, 2007. aasta teises kvartalis oli see 6,4 miljonit. Vähenemine oli peamiselt tingitud Venemaalt imporditavate palkide impordi langusest, teised tarnijad on tegelikult suurenadanud oma ekspordi Hiinasse.

Uus-Meremaa on kahekordistanud männipalkide tarneid Hiinasse aastaga 650 000 m³-ni eelmise aasta viimases kvartalis. Nende turuosa on kasvanud 6

ÄP NUMBER

45%

► Hiinas tarbitavast okaspuupalgist on pärit välisriikidelt, kodumaise palgi turuletulekut pärssivad üha kukkuvad hinnad.

protsendilt 15%ni kõigest 12 kuuga. Palgi import Põhja-Ameerikast on samuti aastaga tõusnud, kuigi selle kogumaht on suhteliselt väike.

Hoolimata vähenenud nõudlusest impordib Hiina siiski oma metsatööstuse varustamiseks suures koguses palki. Hinnanguliselt 45% 2008. aastal Hiinas vajaminevast okaspuu palgist ja 22% lehtpuu palgist on pärit välisriikidelt.

Esmakordselt pärast 2005. aastat alanes Hiinas

palgi hind, see oli tingitud just vähenenud nõudlusest. Wood Resource raporti kohaselt vähenes eelmise aasta neljandas kvartalis Lõuna-Hiinas nulu saepalgi keskmine maksumus 6% võrra. Tõenäoliselt jätkub hinnalangus ka sel aastal.

Pille Rõivas, EMTLI kommunikatsiooni spetsialist

techgroup IZO AUTOMATION KUKA

- Automatiseeritud tööstuslikud terviklahendused
- Tootmisliinid
- Robotid

Kaabli 11, Tallinn • Tel 667 0910 • Faks 667 0913 • info@techgroup.ee • www.techgroup.ee

Võid minna rahuliku südamega puhkusele!

Sinu tootmistehnika eest hoolitseb Solidum AS

- Tootmistehnoloogia lahendused
- Terviklik korrashoiuteenus
- Projektijuhtimine
- Abi- ja eriseadmete konstrueerimine
- Roostevabaterase keevistööd

- Seadmete ja liinide siirdamine
- Pakke- ja villimiseadmete osukeskus
- Automaatikasüsteemid
- Automaatikasüsteemide moderniseerimine

SOLIDUM

www.solidum.eu
info@solidum.eu; tel 636 4502